

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

VIII. Menstrua Vegetabilia composita ex Menstruis Vegetabilibus
simplicibus & Mercurio vel reliquis metallis

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

VIII. GENUS.

*Menstrua vegetabilia composita ex mens-
struis vegetabilibus simplicibus, & ar-
gento vivo vulgi vel reliquis metallis.*

41. Ignis Gehennæ Trifmosini ex spiritu vini phil.
& mercurio sublimato,
Pag. 7. aurei Velleris Germ.

R. **A** Luminis calcinati, nitri, ana partes duas, salis tosti
partem unam, misce, recipe hujus mixturæ &
mercurii sublimati ana libram unam, sublima lege
artis, sublimatum cum nova mixtura salium misce & sublima,
idque repete tertia vice. Huic mercurio ita sublimato & pul-
verisato affunde spiritum Vini (*phil.*) quem abstrahere in bal-
neo ad oleitatem, cohoba aliquoties, & quartâ vice ascendet
mercurius unâ cum spiritu vini, destillatum rectifica, donec
post se nullas relinquat feces, & erit aqua ardens instar ignis
Gehennæ. Hanc aquam porro rectifica ex cineribus usque ascen-
dat nullâ relictâ residentia; ultimo destilla per chartam septu-
plicem ex balneo, & habebis aquam verè spiritualem quam vase
optimè clauso serva, quia valde volatilis est.

Annotationes.

Genus proximè antecedens annumeratur quidem circulatoris ma-
joribus, sive mensuris vegetabilibus compositis; quoniam
istius generis menstrua dissolvendi viribus quidem præstant cæteris
mensuris simplicibus, non tamen tincturâ: Quâ tam hoc, quàm illa ca-
rent. Jam verò quæ dabimus, præstantiora erunt; dissolvent non tan-
tum,

tum sed dissolvendo in super tingent res in eis dissolutas, adeoque meliores efficiunt. Non tantum extrahunt rerum essentias, sed corpora tota transmutabunt in magisteria. Inter hæc primum obtinent locum aquæ mercuriales vegetabiles ex argento vivo vulgi & menstruis vegetabilibus simplicibus compositæ. Adepti enim complures argentum vivum vulgi dixerunt apertum metallum, sic edocti per experientiam; solvitur enim citius reliquis metallis, ariditateque sua magis temperat unctuositatem spiritus vini phil. quam individua in antecedentibus menstruorum generibus hactenus adhibita. Hac de re audite Philosophos, & præ cæteris celsum Paracelsum Adeptorum facile principem, qui, si metalla, inquit, intendis in magisterium convertere, & totum corpus planè in essentiam tingere, oportet, ut accipias præcipuum & apertum metallum, cui reliqua omnia in natura cognata sunt, idque in sua matrice quæ in aqua sita est, & mater omnium metallorum appellatur (circulato minore ex sale com. Paracelsi) corrumpas, a superfluis expurges & in primum Ens liquidum reducas, hoc est, Acetum acerrimum metallicum, primum Ens mercurii. *Libr. X. Arch. cap. 3. pag. 37.*

Quemadmodum ex herbis (veluti ex vite) essentia temperata educitur, qua ipsa ex omnibus generis herbis & radicibus essentia sua similiter extrahi potest, adeo, ut mercurius vini non suam propriam naturam, sed ejus cum quo essentificatur, ostendat. Pari ratione ex metallis & mineralibus, similis mercurius vel spiritus ex aperto & medio metallo mercurio extrahitur. *Libr. X. Arch. pag. 39.* Mercurius vivus mater est omnium septem metallorum, & merito mater metallorum dici debet, est enim metallum apertum. *Libro de rebus naturalibus pag. 87.*

Quare recolite ea, quæ superioribus dicta sunt de semiperfectis generatis naturalibus, inter quæ unum est mercurius vivus, qui non in compactionem perducitur, sed in liquiditate relinquatur; præterea sciendum, quamlibet rem generatam, quæ aperta est, ut argentum vivum, esse similem domui non clausæ, in quam quilibet intrare potest. Ita enim mercurius patet, ut quilibet medicus ex eo accipere possit, quæ velit, sed de auro, argento, stanno, &c. non ita se res habet; illa enim janua est clausa per coagulationem, donec per artem fiat aperta, dissolutio, & reductio in primam materiam, quæ qui-

dem multa impedimenta habent, quæ in mercurio non sunt, est enim patens, nec indiget nisi directione præparationis. *Tract. 2. libri 2. de morbis metallicis. 723.*

Basilii adstipulatur Paracelso, inquit: In principio generationis primum omnium est argentum vivum apertum, ac leviter coagulatum, quoniam parum salis ipsi communicatum habet, ideo magis spirituale est quam corporeum, cætera metalla derivata à sua essentia plus salis habent, ideo magis corporea sunt reddita. Libro de Rebus natur. & supernat. cap. 2.

Chortalassæus idem testatur, dicendo: Varii coloris argentum vivum extat, album, subcæruleum, griseum, nigricans, aliud pigrum, aliud velox, in seipso tamen metallum apertum, & facile transmutabile corpus habet. Cab. pag. 359. Volum. sexti Theat. Chym.

Ne autem desperes in inquirendo sulphure, *inquit Sendivogius, tibi sacrosanctè dico, illud in auro & argento esse perfectissimum, sed in argento vivo facillimum. Pag. 213. libr. de sulphure.*

Ex veteribus addam Arnoldum qui ita libr. 1. cap. 7. Rosarii. Medicina est tam in corporibus metallicis, quam etiam in argento vivo secundum naturam, cum unius sint reperta naturæ; sed in corporibus quidem difficilius, in ipso vero mercurio vivo propinquiùs, non autem perfectiùs. Ex solo argento vivo faciliùs & propinquiùs non perfectiùs invenitur, cum ipse sit pater omnium istorum luminarium, & omnium liquabilium, ab ipso siquidem omnia sunt, & ideo in ipsum omnia resolvuntur, quoniam natura naturam amplectitur propriam, amicabilius, magisque gaudet cum ea, quam cum extranea. In ipso namque est facilitas extractionis illius subtilis substantiæ, &c.

Inter metalla igitur nullum datur, quod citiùs coeat cum vini philos. spiritu, faciliùsque alteretur, quam argentum vivum, quippe quo nomine pro metallo aperto ab Adeptis habitum fuit; metalla, & cætera corpora mineralia difficillimè dissolvuntur à vini phil. spiritu; verum semel huic spiritui connexa, æque ac mercurius commutantur in tertium quid, nunquam divisibile in constitutiva sua, videlicet metallum & spiritum. Metallum hoc apertum, salium aciditate quandoque magis apertum reddidere, sic Trismosinus pro igne suo Gehennæ aliquoties sublimavit mer-

curium communem. Summè tamen cavendum est, ut ejusmodi menstrua ex mercurio sublimato confecta diuturniori circulatione, vel repetitis cohobationibus ab omni liberentur salium aciditate dulcificando, cum verò operatio hæc sit periculi plena, imò contra menstruorum vegetabilium regulam, quæ quodcunque excludit acidum; ideo consultum duximus, tyronibus tutius esse, mercurio crudo uti, quam sublimato. Horum loco itaque commendabimus menstrua ex argento vivo crudo confecta.

42. Mercurius alchymicus Riplei.

In Concord. Raym. & Guidon.

℞. **M**ercurii crudi bene purgati unciam unam, nostri igniti Tartari seu salis vegetabilis superioris (*in quinto genere sub No. 23.*) reservati uncias tres, & contendantur ambo simul optime super marmore, donec incorporentur, tunc ponas in tepido balneo, & totum dissolvatur in lac quoddam album. Totum istud ponas super libram mercurii crudi, & dissolvatur totum in simile lac, & sic facies in infinitum. Hic mercurius dissolutus in balneo putrescat, postea destilletur in cineribus primo igne leni, & ascendet quædam aqua insipida, quæ abjiciatur: Tunc igne magis aucto, ascendet alia aqua magis spissa, quæ quidem aqua dissolvit omnia corpora, putrefacit, mundat & figit ea; ad extremum vehementiori igne oleum ascendet aurei coloris, quod pro fermento rubro dissolvendo, & pro Elixire rubeo multiplicando conservari debet, est enim nostrum aurum singulare, nondum à natura fixatum.

Alibi loco Tartari igniti, (id est, spiritus vini phil. in sale Tartari, exsiccati, vel salis armoniaci vegetabilis ex sale Tartari confecti, sed nondum sublimati) usus est Ripleus aliquando menstruo quodam vegetabili simplici, quocum composuit aquam mercurii exaltatam, ut sequitur;

43. Aqua.

43. Aqua mercurii exaltata Riplei,
Cap. 12. Philorcii.

Re. **N**igrum nigrius nigro & destilla aquam, & fortifica illam cum pipere, squilla, pyrethro, euphorbio, solatro, anacardo, granis Paradisi, staphisagria & similibus in acuitate. Hoc verò secretum est magnum. sumatur aqua quintæ fortificationis, & destilletur, & ponatur super mercurium, ut natet desuper per spatium duorum digitorum vel trium, & obturato vase, ne respiret, ponatur mercurius in balneo ad solvendum per mensem, quod autem ex eo solutum fuerit, evacuetur in aliud vas & servetur. Nova autem aqua fundatur super mercurium non solutum, & procede, ut supra, sic continuando, donec habeas libram unam mercurii dissoluti. Tunc pone dissolutum simul in balneo per quindecim dies, & post hoc destilla, & quod ascendet, seorsim serva in vase, ne respiret, & super facces remanentes pone novam aquam, & procede per balneum, ut supra, & hoc opus continua, donec totus mercurius exaltetur. Non est autem hoc opus inertium & pigrorum. Vocatur autem ista aqua sic exaltata apud philosophos multis nominibus, est enim *Lac Virginis*, *Aqua roris Mair*, & *Aqua mercurii*.

Nigrum nigrius nigro & *vinum phil.* esse synonyma superius probavimus ex *Lullio*; istius aque vel spiritus fortificationem sive acuitationem cum pipere, squilla, &c. docuimus in secundo genere. Mercurius autem, licet sit metallum apertum, satis tamen difficulter dissolvitur in prædicto menstruo secundi generis, quò fortiora autem menstrua vegetabilia simplicia sunt, eò citius etiam solvitur, exemplum habebis in sequenti aqua gloriosa *Lullii*, ubi mercurius dissolvitur spatio sex dierum in cælo *vinoso Lullii*, sexti generis menstruo.

supra .ca

44. Aqua

44. Aqua gloriosa argenti vivi Lullii,
In Testam. Novissimo.

R. **A**rgenti vivi vulgi libram unam, & pone in vase vitreo, & superpone de vegetabili menstruo (*superius in sexto genere sub No. 30. descripto*) quod supernatet per quatuor digitos, pone in balneo vel fimo per sex dies, & totum dissolvetur in aquam gloriosam, eleva menstruum per balneum lene, & in fundo vasis remanebit tibi lumen perlarum & anima metallorum. De hoc intelleximus *in cap. quod incipit*: Oportet nos cum eo incipere & cum eo finire. Tunc accipe illam aquam gloriosam argenti vivi, quæ erit libra una, & misce cum libris duabus de menstruo vegetabili cœlificato (*de Cœlo vinoso à nobis sub No. 30. sic dicto*) & totum fiet una aqua, cum qua dissolves omnia corpora tam perfecta quam imperfecta pro creatione sulphuris nostri.

Eodem ferè modo præparat menstruum, quod incalcinatum vocat.

45. Menstruum incalcinatum Lullii,
In Experim. XXXIV.

R. **M**ercurii vulgaris, qui sit advectus ex Hispania inter pelles signatos sigillo hispanico, ne quid sophisticationis contineat, ipsum per camuscæ pellem trans mitte, mox aquam accipe mercurialem, extractam à mercurio per magistrum, ut te docuimus in experimento trium vasorum, ut scis; atque ita solve mercurium. Cum autem totus fuerit solutus, auter ab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vasis mercurius in forma olei. Hoc ergo utemur ad incelandum (*circulandum potius*) in nostrum cœlum sive nostrum menstruum cœlificato. Accipe igitur quatuor libras menstrui cœlificati (*cœli vegetabilis sub No. 17. in quinto genere descripti*) & unam libram prædicti mercurii in oleum redacti.

ac

ac simul invicem conjunge, tum demum incalcinatum menstruum habebis, quo dissolves duo luminaria ad conservationem suæ formæ, non solum eam conservando, verum etiam propagando eam in infinitum.

Hujus menstrui receptum clarum est; exponendum tamen est, quid sibi velit per aquam mercurialem extractam per magisterium trium vasorum, cujus menstrui descriptionem ita legimus.

46. Aqua mercurialis per magisterium trium vasorum Lullii,

In Exper. XIII.

R. **M**ercurium Hispaniæ, qui cum sigillo Hispaniæ in vasis advehitur, ne sophisticetur: Ipsum sublimabis hoc modo: Accipe vitriolum desiccatum ab omni phlegmate, & salem communem præparatum, & crepitatum, sive prius igne adustum, conjunge cum his duobus mercurium terendo quàm optimè, postmodum in vase sublimabis in principio igne levi, postea augebis ignem, quousque perfectè sublimetur. Frigefacto vase collige sublimationem cautè, caveas tibi à fumositatibus, sunt enim venenosæ, sublimatum quàm optimè imbibas oleo tartari *per deliquium*) & calce viva. Deinde materiam intra retortam constitue, subministrando ignem, donec vivus ipse mercurius in recipientem emanaverit. Iterum ut supra, cum novis iisdem materiis sublimabis, denique ut supra, per retortam vivificabis. Hoc pacto iteretur magisterium quater. Recipe igitur hunc mercurium sic præparatum, & cum aqua vitæ (*philosophica*) fervere facias, desiccatum trans mitte per corium capræ. Recipe igitur hunc mercurium, & illum constitue in vasibus (*tribus aludelibus*) quorum alterum alteri sit firmiter & fortiter annexum, ac undique forti luto sapientiæ coopertum, postea constitue furnum, in quo aptè hæc vasa collocentur, ita ut omnia æqualiter ignem habere possint, sed recipiens nullo pacto ignem sentire debet, sic etiam rostrum primi vasis, per quod mercurius debet intromitti extra furnum superesse debet. Subministra postea ignem dictis vasis, ut candescant, &

& intus & extrà fiant ignita, postea per cannam supereminentem extrà furnum immitte mercurium, ac protinus claude os cannæ cum bombace, & propter asperitatem ignis brevi tempore pars ipsius mercurii transibit in recipientem, una pars verò in similitudinem aquæ, separa aquam à mercurio, & serva, quod verò remanet vivum, iterum injicito in vas dictum ut supra tories, donec per ignis asperitatem totum transeat in aquam, singulis vicibus evacuando recipientem in aliud vas, & clausum optimè conservabis. Postea R. hujus aquæ uncias quatuor, & unciam olei sive salis primi experimenti (*salis tartari spiritu vini phil. imprægnati,*) & simul cum dicto sale trans mitte, destillando illam aquam per cineres igne lentissimo à principio, postea in fine ignem augendo donec amplius non destillet. Deinde recipe novum salem, vel oleum ejusdem primi experimenti, & conjunge cum illa aqua paulò antè destillata, ac iterum per cineres, ut supra, destillando trans mitte. Hoc autem magisterium quinquies iterabis, singulis vicibus cum unciis tribus dictæ aquæ commiscendo unciam unam dicti salis, vel olei primi experimenti, destillando ut supra per cineres eodem gradu ignis, ac eodem, quo supra, pondere tam aquæ, quàm salis sive olei. Atque hoc pacto, auxilio Dei, habebimus aquam mineralem, ac vegetabilem unitam simul, quæ potestatem habet dissolvendi mercurium & cuncta metalla, præsertim duo luminaria. Ad cujus aquæ multiplicationem hoc pacto procedendum est. R. Unciam unam mercurii purgati, & uncias quinque aquæ acutæ dictæ (*modo præparatæ*) conjunge hæc duo simul in boccia parva, quam claude optimè, tum protinus mercurius dissolvetur, quam dissolutionem statue in urinari parvo, cum alembico & recipiente, juncturis bene clausis, destillando per cineres, & totum in aquam transibit, relicta in fundo vasis aliqua terrestreitate nullius momenti. Hæc ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris, quantum libet, videlicet accipiendo ipsius quinque partes, & unam mercurii purgati, dissolvendo prius per alembicum, ut supra destillando.

Mercurium sublimatum, ut communi modo purgetur, revivificat per oleum tartari & calcem vivam; jam purgatum digerit in aqua vitæ, putà philosophica; communis enim hic nihil prodesset vini spiritus, ubi in hac digestionem cum aqua vitæ phil. argento vivo

Q

vivo

Methodi

vivo adhæret multum unctuositatis permanentis, maximè illud alterantis, deinde istud injicit diversis aludelibus invicem sibi & recipienti connexis & ignitis, ut convertatur in aquam mercurialem. Modum destillandi per vasa ignita apud adeptos frequenter in usu fuisse passim invenio, verùm num abbreviationum, vel exquisitioris vel brevioris elaborationis, vel alterius mihi incognitæ causâ hunc excogitaverint, me latet. *Basilii* libr. Particularium, in Particul. solis non mercurium quidem, sed aurum aquâ phil. aliquoties extinctum destillat per vas ignitum in liquorem rubeum. R. Auri fulminantis, inquit, partem unam, florum sulphuris partes tres, leni igne calcina ad sulphuris consumptionem usque, materiam ignitam extingue in spiritu vini, guttulis aliquot spiritûs tartari (menstrui vegetabilis ex sale tartari) acuato. Decanta spiritum, & pulverem, ad ignem sicca; cui exsiccato iterum adde partes tres florum sulphuris, calcina & extingue, ut antea. Hoc opus repete sexies, ut auri pulvis fiat butyri instar mollis & pinguis, qui cautè est exsiccandus, quoniam parvo liquefcit igne, pulverem hunc parumper calefactum injice in retortam tubulatam, benèque ignitam, & tubulo statim clauso destillabis guttas rubeas cadentes in optimum vini spiritum in recipiente propositum. Si aurum in vini phil. spiritu aliquoties extinctum sit molle ac pingue, quidni etiam hoc fieret in mercurio vulgi, digesto juxta receptum, in eodem vini spiritu? At esto, quod *Lullius* sibi tantummodò proposuerit, argentum vivum redigere in liquorem acidum communem, ex hoc tamen, addendo sal tartari primi experimenti, componit menstruum vegetabile quinti generis, cum quo argentum vivum vulgi dissolvit, & in aquam mercurialem redigit. Hâc mercuriali aquâ denuò mercurium communem dissolvit & abstrahit, ut maneat in forma olei, quod mercurii oleum in cælo vegetabili dissolutum circulat, circulatum verò menstruum incalcinatum vocat. Loco olei mercurii si sumas mercurium crudum in veram primam materiam mercurii redactum, & hoc sale armoniaco mercuriali cælum vegetabile acuas, idem, imò multò meliùs conficies menstruum incalcinatum. Modus conficiendi sulphur naturæ argenti vivi vulgi sequens est:

Sal

Sal harmoniacum mercuriale, five
Mercurius mercurii Lullii,

In Exp. XVIII.

R. **M**ercurium bis sublimatum cum vitriolo & sale, ipsum sublimatum constitue super laminam ferream optimè priùs contritum; cum eo jungas duas uncias stanni calcinati, & statue in loco humido, & dissolvetur. Iterum sublima, & pone super laminam ferream, ut suprà, & totum dissolvetur, atque hoc pacto potes tantum mercurii dissolvere, quantum volueris. Postea accipe hanc aquam; & eam septies rectificabis per cineres, vel donec amplius terrestreitatem non emittat, postea destillabis eam per balneum igne lento, ac ex decem partibus destillabis unam, quæ nullius est utilitatis, est enim phlegma, quod contraxit ex loco humido, mox scias pondus aquæ remanentis in fundo, & quaternis quibusvis uncis apponas singulas uncias de sale vegetabili primi vel secundi experimenti, nam sunt ejusdem vigoris, deinde destillabis per cineres calidos cum alembico & recipiente, juncturis optimè clausis, quæ cum destillata fuerit tota, iterum illi novum salem adjuuge, servato eodem pondere, quo suprà, tam salis quàm aquæ, atque eam denuò destillabis, ut suprà, atque hoc eodem modo quater destillabis, adjuncto singulis destillationibus novo sale, ut suprà, ac destillando per cineres, atque ita habebis aquam mercurialem ad omnes physicas operationes aptam. Caterum accipe mercurium vulgi, lotum cum aceto & sale, & transfactum per pellem camuscæ, illum pone in vase, & si de mercurio fuerit pondus unius uncie, illi quatuor uncias adjuuge prædictæ mineralis aquæ & superposito antenotorio super cineres, sine, ut leviter bulliat, & breviter totum dissolvetur, quam dissolutionem evacuabis transferendo in aliud vas, cum cautela, ut si qui pars reliqua sit terrestreitatis in fundo, separetur à dicta dissolutione, nec enim est utile transmitti in dictam aquam. Hoc autem modo dissolvere potes de mercurio, quantum volueris. Præterea accipe prædictum mercurium

Q²

dis.

dissolutum, & putrefacito per 30 dies in balneo vel fimo calido, quod in denos quosque dies transmutari debet, ut calor continuus perseveret, nec extinguatur. Factâ putrefactione remove vas, & apposito alembico cum urinali & receptorio, juncturis bene clausis, destillabis per balneum totam aquam, mercurius autem remanebit albus in vase, sicut nix. Tum illi tantum superinfunde de hac aqua, quam nunc destillasti, ut supernatet quatuor digitis, reliquum aquæ servabis in suo vase optimè clauso, in loco frigido: Mox superposito vasi suo antenotorio, juncturis obstructis, pone in putrefactione per diem naturalem. Postea amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente bene clauso, destillabis per cineres, & augebis ignem, ut anima transeat in suam destillatam aquam. Postremò cessante destillatione, sine vas frigefieri; amove recipientem, & servato firmiter clausum, nam quod intus destillatum est spiritus animatus. Materiæ verò remanenti in vase, id est, urinali, superinfunde iterum de aqua destillata tantum, ut supernatet quatuor digitis, & annexo antenotorio vas constitue in putrefactione, ut supra, ac subinde amoto antenotorio vicissim & superposito alembico cum suo recipiente, quo spiritus animati alteram partem servaveras, juncturis optimè clausis, iterum per cineres destillato, ac ultimò similiter ignem augebis, ut in destillatam aquam anima transeat, ut supra. Post frigefacto vase in receptorio ipsum spiritum animatum conserva, ut supra, optimè clausum, ac remanenti materiæ in fundo iterum infunde de nova aqua, ut supra & putrefacies, ut supra, per cinerem destillando. Spiritum in idem receptaculum trans mitte, ubi alterum servasti. Hoc pacto iterabis magisterium toties, quousque corpus remaneat mortuum, nigrum, omnique humiditate destitutum, quod hoc signo comprobabis; accipe modicum de corpore illo nigro sive terra, & pone super laminam ignitam, & si videbis nullum fumum emittere, neque ab igne evolare, tunc accipe ipsam terram, & pone in parvula pila optimè lutata, & vitrea, atque ore optimè clauso, eam constitue in ignem reverberationis per 24 horas. Post ipsam terram calcinatam remove, & sterne intra cineres calidos optimè clausam, ne aliquam humiditatem attrahat. Cæterum accipe aquam animatam, atque eam per cineres septies rectificabis, quam aquam animatam &
vivi-

vivificatam divide in duas partes, quarum altera utemur ad vivificationem terræ, altera verò ad dissolutionem solis & lunæ. Accipe ergò alteram partem dictæ aquæ, & scias pondus terræ superius servatæ, contere prius, pone in urinali, deinde superinfunde illi de prædicta aqua partem quartam sui ponderis, & annexo antenotario bene clauso, pone vas in balneum, ut aquam balnei non attingat, sed solo vapore materia calefiat, atque ita permaneat per quatuor dies. Deinde amoto antenotario, & superposito alembico destillabis per cineres lento igne ad similitudinem solis, & emanabit humiditas quædam insipida, quam projicito, nihil enim valet. His peractis iterum imbibe cum quarta parte spiritûs animati, ut supra, digerendo ut supra, & per cineres destillando, ut supra, humiditatem. Hoc pacto toties magisterium hoc reiterabis, donec totum corpus suam humiditatem sive animam reassumpserit, & album remaneat instar nivis, quod corpus extrahe & siccabis, & contere, contritum in parvam bociam constitue quam optimè lutatam luto sapientiæ, & obstructo ore ipsius bociæ cum bombace, ipsum vas collocabis in furno cinerum; sed adverte, quoniam si ignis sit nimis violentus, materia transibit in oleum, nec poterit sublimari, & periculum erit, ne vas frangatur, quod nobis accidit; id quod te admonitum volumus, ut ignem levem persequaris, donec materia sublimetur. Hoc etiam notabis, hanc sublimationem etiam posse fieri in igne turris (*athanoris*) eoque non sublimabitur materia, nisi spatio trium vel quatuor dierum.

Quæ quidem sublimatio erit albissima, sicut squammæ piscium, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magnesiæ, materiam primam vulgaris mercurii nostri, salem nostrum armoniacum, sulphur nostrum; quod servabis in parvula bociâ bene clausa intra cineres, calidos instar solis, quod autem in fundo remanebit, & non poterit sublimari, projicito, quia nullius est valoris ob evacuatum pretiosum semen.

Hic mercurium cum Fove calcinato super laminam ferream dissolvit per deliquium, cum quo sal vegetabile primi vel secundi experimenti (sal tartari spiritu vini phil. imprægnatum vel in sal harmoniacum vegetabile sublimatum) in æquali pondere (per vices tamen) cohobât per alembicum; (loco hujus menstrui sumere licitum est cælum vegetabile Lullii) menstruo hoc dis-

dissolvit argentum vivum vulgi, istudque in oleum album redigit, ex quo oleo spiritum animatum extrahit, repetendo opus, usque dum mercurii terra remaneat nigra, fixa & absque fumo in lamina ignita. Terram hanc exanimatam atque reverberatam, imbibendo eam quarta parte spiritus animati septies rectificati, revivificat, usque facta sit alba & volatilis, quam tum sublimat in sal harmoniacum mercuriale, cujus confectio ab antecedentibus salium harmoniacorum descriptionibus non differt; quod si cum cæli vegetabilis Lullii partibus quatuor permisceatur, menstruum inde fit quod dicitur incalcinatum, eoque sortius, quo sal harmoniacum istud est oleo mercurii fortius, quod si autem hæc prima materia mercurii circuletur per suum tempus, menstruum perficies, quod cælum mercuriale dici meretur.

Guido menstruum incalcinatum præparat non ex mercurio vulgi, sed metallorum, solis vel lunæ.

47. Menstruum pro lapidibus pretiosis Guidonis,

Pag. 92. Thesauri. Chym.

R. **M**enstrui vegeabilis acuat (*sub No. 38. vel No. 39. in septimo genere descriptus*) partes quatuor, olei mercurii solis vel lunæ partem unam, misce. *Alibi oleum mercurii metallorum pag. 84. describit hoc modo.* R. Mercurii solis (*cujus descriptionem dabimus inferius, libro tertio*) libras tres, leonis rubei (*auri sublimati, de cujus præparatione suo loco, in libro secundo*) uncias duodecim, vel in æquali pondere, misce optimè, pone in cucurbita cum suo alembico, luta bene, & augendo ignem per gradus, sublima, & partim mercurius ascendet vivus, partim in forma sublimati albi vel cineritii, & circa partem inferiorem vitri, citrini coloris, mercurium vivum iterum admisce sublimato, iterumque sublima, idque toties donec totus mercurius sit sublimatus. Quem ita sublimatum pone in phialis fundi latioris, & in qualibet uncias octo ad putrefaciendum in balneo per mensem & dimidium, & denuò per mensem & dimidium in balneo rorido, & sublimatus mer-
cu-

curius solis resolvetur in oleum nigrum, quod rectificata per alembicum, primò igne leni, deinde fortiori, tandem fortissimo, ita habebis oleum mercurii solis.

Sed præter mercurium, metallum illud apertum, etiam ex reliquis metallis etiam si magis occlusis hujus generis menstrea confici possunt, cujus exemplum habemus in menstreo lunari Lullii.

48. Menstruum lunare Lullii, In Experimento XXIV.

R. **M**ercurium vulgi, atque illum lavabis cum aceto, postquam ejus terrestreitas remota fuerit, transeat per corium camuscix; deinde illum pone in illa tua vasa, quorum formam superius habuisti (sub No. 46.) in istis igitur vasis mercurium constitues, ac destillabis toties, donec totus transeat in aquam, ut superius te docui. Deinde accipe uncias quatuor hujus aquæ mercurialis, & in ea dissolve unciam unam mercurii vegetabilis secundi experimenti (salis tartari sublimati, sive salis harmoniaci vegetabilis ex sale tartari confecti) fac ut transeat per alembicum simul cum prædicta aqua mercuriali, postea in quaternis quibusque uncis aquæ, fac ut dissolvas singulas uncias mercurii, ut supra, præparati (vegetabilis) pone in putrefactione per octo dies, deinde destillabis per cineres, ultimò ignem augebis; ita ut transeat in id, quod destillatum fuerit, in quo solve mediam unciam argenti cupellati, deinde putrefac per tres dies, postea destilla per cineres, ultimò augebis ignem aliquantulum, ut per aëream resolutionem tota claritas transeat, vel albedo ipsius lunæ in hac tali destillatione.

Non totum argentum, sed ejus partem volatiliorem in salium harmoniacorum confectionibus, (spiritum animatum dictam) extrahit menstreo trium vasorum sub No. 26. jam descripto, cum ejus descriptione ibidem elucidatâ, quæ in Recepto præsentis obscuriora sunt, illustrare potes. Aliquando spiritum animatum lunæ, & spiritum animatum solis invicem conjungit & circulando redigit in menstruum admirabile, hoc modo.

Cir.

49. Circulatum majus vel acetum accerrimum Lullii,

In Experimento XXV.

R. **M**enstruum vegetabile simplex de tribus individuis *superius sub No. 26. descriptum.* Deinde recipe lunam, eam calcinabis cum mercurio, deinde illud præcipue advertas, ut ex luna calcinata mercurius totus removeatur; ac eodem modo calcinabis solem cum mercurio, postea totus mercurius removeatur ab eo prorsus: Singula hæc duo corpora singulis per se separatim patellis vitreis statue, ac illis singulis per se separatim superfunde de melle despumato, miscendo optimè calces duorum corporum cum melle super cineres, ut bulliat. Postea aquâ destillatâ calidâ lavando, ab ipsis calcibus mel ipsum removebis, & calces remanebunt in fundo vasis. Post ipsas calces melle iterum commiscebis bulliendo, ut supra, ac cochleari commiscendo, ut supra; atque hoc pacto ter tuum opus iterabis tam in calce lunæ, quàm solis. Accipe postea hæc duo corpora calcinata & lota, & constitue in vas solutorium per se separatim, & illis superinfunde de menstruo superiori cœlificato (*de tribus individuis*) tantum, ut supernatet tribus digitis, claude vas antenotorio, juncturis optimè clausis cum cera gummata, ut nullo modo respirare possit: Statue illum in balneum per diem naturalem, ut leniter bulliat, postmodum per duos alios dies pone super cineres, sine ut leniter bulliat, ut supra. Tum partem solis, quæ dissoluta fuerit, separatim in aliud vas per se evacuando transferas, quæ solutio coloris erit flavi. Sic etiam dissolutionem lunæ per se separatim elicias & transferas in aliud vas proprium, quas dissolutiones singulas singulis in vasis, ut supra, in balneo conservabis. Lunæ autem dissolutio erit coloris cærulei vel viridis. Terram verò tam solis quàm lunæ insolutam desicca super cineres: Quo facto, iterum cuique superinfunde de novo menstruo circulato, & clauso vase antenotorio, ut supra, in balneum collocabis, & leviter bullire facias, ut supra, postea eandem bullitio-

litionem prosequere super cineres: Postremò dissolutionem cujusque corporis, ut suprà, decantabis in suum vas transferendo, ubi superiores aliæ dissolutiones servatæ fuerint per se separatim. Hoc autem magisterium toties iterabis, quousque sol totus & luna tota dissolventur. Has verò dissolutiones per se separatim putrefacias spatio 40 dierum, putrefactione facta singulas dissolutiones singulis urinalibus separatim constitue cum alembicis, & recipientibus obstructis, juncturis quamoptimè clausis, ac in balneo priùs destillabis totum menstruum, corpora verò remanebunt in forma olei. Deinde iterum illis superfunde tantum de sua aqua, jamdudum destillata, ut supernatet tribus digitis; claude vas antenotorio, & pone in putrefactione per 24 horas, quibus exactis amove antenotorium, & superpone alembicum cum suo recipiente, & juncturis clausis destillabis lento igne per cineres. Ultimò augebis ignem aliquantulum, ut in aquam transeat aër (*Spiritus animatus.*) Postremò itidem majori ignis gradu urgebis, donec in aërem transcendat ignis (*anima magis viscosa*) frigefactis vasis superinfunde iterum remanenti materiæ de nova aqua servata, spiritu animato priùs cujusque corporis in suo recipiente bene clauso, ne respiret, claude iterum urinale cum antenotorio, putrefaciendo, ut suprà, ac postremò per cineres destillabis ut suprà, ultimò, ut suprà, ignem augebis. Sic magisterium iterabis toties, quousque utraque corpora solis & lunæ separatim per aëream revolutionem transmittantur per alembicum. Quod si tota hæc corpora non transibunt per destillationem, parùm quidem remanebit, quod servato pro reliquis experimentis. Cæterùm accipe ipsum spiritum animatum solis, illum rectificata per se sæpiùs per cineres, sed cave, ne quicquam removeas de terestreatibus, quæ singulis rectificationibus remanebunt in fundo vasis, imò potiùs semper super easdem feces destillatam aquam reducito, quousque ad plenum septies peregeris opus. Eundem autem ordinem servato in rectificatione aquæ lunatæ animatæ superiùs servatæ.

His denuò peractis, conjunge has duas aquas inter se invicem, quæ conjunctio dicitur patris & matris, masculi & feminæ, viri & mulieris. Atque sic habebis majus menstruum animale, vegetabile & minerale simul junctum. Ac tria hæc in unam substantiam redacta, quod quidem in vase firmiter clau-

R

so,

fo, ita ne respiret, per 60 dies circulabis; peracta circulatione habebis menstruum majus, deductum in actum, cujus tanta est potentia, ut nullo sermone possit efferri. Hoc ergo est menstruum illud admirabile, quod corpora cuncta dissolvit, cum conservatione formæ vegetativæ & transmutativæ. Hoc, inquam, est illud menstruum in se tantum odoris & fragrantia continens, ut nihil conferri possit. Hoc denique est menstruum resolubile, quod innumeris penè nominibus appellarunt sapientes, acetum acerrimum, quod aurum convertit in spiritum. Hæc est Aqua sicca, Aqua solis, & Aqua vitæ.

Parifinus menstruum hoc quod aliàs mercurium majorem vel menstruum compositum vocat, hac methodo confecit.

50. Circulatum majus Parifini, In Apertorio cap. G.

Rx. **L**unæ optimæ & calcinatæ uncias tres, solis etiam juxta cap. H. (*in quo calcinationes metallorum describuntur more communi*) calcinati uncias duas, singulis per se in suo vitro positis affunde E. circulati five quintæ Essentiæ simplicis (*melle acuatæ; id est, cæli melliflui sub No. 10. descripti*) ad quatuor digitorum supereminentiam. Vasa alembicis suis cæcis clausa pone in balneo per duos, & in cineribus per alios duos dies. Cùm videris aquas quodammodò tinctas, has decanta, & dissolutiones per se serva optimè clausas in balneo, calcibus indissolutis iterum superaffunde E. digerendo, decantando & repetendo toties, donec solare & lunare corpus fuerint reducta in liquidam substantiam. Tum destilla compositum (*dissolutionem*) solis & compositum lunæ in balneo, & corpora remanebunt in vitri fundo instar olei. Aquis verò in balneo abstractis à dictis luminaribus, injice sulphur vegetabile juxta solis & lunæ pondera, & spatio duorum dierum dissolvetur in balneo, quamprimùm autem sulphur dictum in quolibet suo vase fuerit dissolutum, quodlibet affunde suo oleo metallico. Ne autem erres, scias sulphur tuum dissolutum esse istud, cujus præparationem docuimus *in cap. L.* hoc videlicet, quod extractum est à vino (*phil. aliàs sal harmoniacum vegetabile dictum*)

Etum.) Pone vasa in putrefactione per octo dies, tum abstrahere aquas in balneo quamlibet per se, tum novæ aquæ affunde ad supereminentiam duorum digitorum, claudere vasa alembicis cæcis, & digere per diem in balneo, tum appone alembica ordinaria, & destilla leniter ex cineribus aquas, postea auge ignem, ut aer etiam ascendant in aquas. Vasis frigidis, affunde novam aquam singulis residuis, claudere alembicis cæcis, digere in balneo per noctem, postea destilla in cineribus, ut antea hoc toties repeteres, usque extraxeris totum succum duorum luminarium, serva terras. Sed signum infallibile erit, si ejus parum fuerit projectum super laminam ignitam, non fumet, quoniam dicta terra erit exanimata, ambas has terras invicem mixtas serva in digestionem cinerum, ad recipiendum suos mercurios (*aëres, sive essentias destillatas*) uti docebimus in *cap. L. (in confectioe salium harmoniacorum mineralium, vel metallorum auri & argenti.)* Jam recipe succos ambos dictorum luminarium, id est, illorum animas vel mercurios, jam destillatos per alembicum, & conjunge invicem destillando per alembicum in cineribus, si verò remaneret quædam limositas terræ, hanc superioribus reservatis adde, & hoc facies sexies, semper removendo limositates. Recipe vas amplum, vel cucurbitam cum alembico unius facturæ, in quo funde menstruum tuum compositum, claudendo orificium operculo vitreo, albumine ovi, calce viva, & chartâ bibulâ, hoc exsiccato, luta deinceps nostro bitumine ex ana picis, ceræ & mastichis, confecto, & pone ad circulandum in balneo physico, uti tibi monstravimus in ædibus magistri Angelo in urbe famosa Veneta, cum conficeremus menstruum simplex circulatum. Et circuletur per 40 dies naturales, his præterlapsis videbis menstruum nostrum vel mercurium cristallo splendidiorem, & quovis odore magis odoriferum. Hoc menstruum, fili, potestatem habet dissolvendi duo luminaria, & reducendi de potentia in actum, & scias hoc solo, addito tamen ejus fermento rubeo vel albo, circulando conficies particularia projectionis magnæ. Hoc illud est de quo tractavit Raymundus Lullius, dux noster, in sua Epistola accurtatoria inquitens: Dissolutione solis peracta, & aqua inde abstracta in balneo, scias aurum factum esse spirituale, & irreducibile in pristinum suum corpus, cui si addas centum partes mercurii vulgi, hunc congelabit in aurum

verum; ulterius fili, si dictum aurum congelatum in gummi dissolvatur in aqua quadam, & detur patienti cujuscunque etiam infirmitatis, in admodum paucis diebus redibit in suum bonum temperamentum. Canitiem & cætera senectutis signa removet, restaurat pristinam juventutem, & conservat sanitatem usque ad terminum à Deo æterno præfixum. Scias etiam, si descripturus essem miracula singula (& sanè hæc miracula facilè dicenda veniunt,) & singulos effectus, mercurio hoc peractos, de quibus, ut memini, satis tibi viva voce declaraverim, & exposuerim varia dicta ducis nostri in libro quintæ Essentiæ, &c.

Ex Receptis annotamus,

1. *Menstrua hæc antecedentibus omnibus esse fortiora, utpote aridis melioribus acuata, ideòque non extrahere rerum essentias, sed totum corpus dissolvere in magisterium.*

2. *Menstrua hæc esse metallorum & mineralium magisteria, adeòque medicamina.*

3. *Variis ea & diversis jam nobis cognitis modis confici.*

4. *Salia harmoniaca metallorum confici per modos salium vegetabilium.*

5. *Quodlibet istorum propriè dici mercurium philosophorum, vel mercurium mercurii, auri, argenti, ferri, &c. sublimatum; mercurium antimonii, sulphuris communis, &c. sublimatum, quoniam mercurii sublimati vulgi instar, facillimè resuscitatur aquà calidà vel aceto, in argentum vivum currens auri, argenti, ferri, antimonii, &c. quemadmodum librorum sequentium exemplis certiores futuri sumus.*

6. *Menstrua vegetabilia simplicia, ceu aquas permanentes, etiam permanere cum rebus metallicis, iisdemque adherere perfectissimè non pro medicinis tantum, sed pro lapidum quoque prætiosorum confectione, imò tincturarum tam particularium quàm universalium. Quoad menstrua vegetabilia simplicia quòd extrahant vegetabilium essentias, eademque composita, quòd conficiant magisteria pro usu medico, facilem impetrabimus assensum; unctuosum verò & summè inflammabilem vini phil. spiritum ex vegetabilibus & animalibus combustibilibus confectum, tincturæ alicujus alchymicæ esse constitutum, assertio omninò paradoxa*

vi-

pre-tiosorum

videbitur. Idcirco admonendi sumus adeptos rejecisse quidem vegetabile & animale quodcunque combustibile, ceu inutile quid pro tincturis suis: vegetabilium verò & animalium elementa purificata, & incombustibilia reddita vel in ipso opere incombustibilitatem assumptia, sprevisse nunquam; quanquam, declaraverint ea esse (absque lapidis fermento) insufficientia, quemadmodum & metalla sola absque menstruis his. Metallis igitur permixta efficiunt tincturas tam particulares quam universales pro metallis, testante Ripley qui dicit: Si tu studes conficere aurum & argentum arte philosophica, ad illud nec ova nec sanguinem accipias, sed aurum & argentum, quæ naturaliter & prudenter calcinata sunt, & non manualiter. Novam enim generationem foras producant augentia suam genus, ut omnes aliæ res naturales. Quod si verum esset, ut quisque posset perficere in rebus non metallicis cum emolumento, in quibus colores reperiuntur aspectu jucundi, ut in sanguine, urina, ovis & vino, aut in mediis mineralibus effossis ex fodinis; attamen necesse esset, illorum elementa primò putrefacere, & cum elementis corporum perfectorum matrimonio conjungi. *Libr. 12. portar. porta 1.* Elixir, pergit, non debet fieri ex vino, in quantum est vinum, neque ex ovis, capillis, aut sanguine, in quantum sunt ova, capilli, aut sanguis, sed solummodò ex elementis, idèò investigare debemus, ut habeamus elementa in excellentia suæ simplicitatis, & rectificationis. Nam elementa, ut dicit philosophus Bacon in suo speculo, sunt radices & matres omnium rerum viventium.

Verum tamen elementa supradictorum non intrant in opera Elixirium, nisi per virtutem & commixtionem cum elementis spirituum (quorum quatuor recensent: *Argentum vivum, sulphur, arsenicum & sal armoniacum com.*) & corporum metallicorum, atque ita, ut dicit Rogerius Bacon, intrant & perficiunt magnum Elixir. *Med. phil. Chym. cap. 3.* Nos, inquit ulterius, accipimus neque de primis principiis, eò quod sunt nimis simplicia, neque ex ultimis, quia sunt grossa & fæculenta, sed tantum de mediis, in quibus est tinctura, & verum oleum separatum ab immunda terrestreitate & aquâ phlegmaticâ; idèò dicit Raymundus in hunc modum: Unctuosum humidum est materia proquinqua nostri argenti vivi physici. Et quamvis ita sit, quòd corpora illa, in quibus ii mercurii absconduntur.

duntur, vendantur palam ab Apothecariis vili pretio, juxta sententiam philosophi in hunc modum dicentis: Sulphura nostra sunt nobis ab Apothecariis comparata vili pretio, tamen nisi intelligas artem separationis elementorum juxta doctrinam Aristotelis in epistola ad Alexandrum libro de secretis secretorum, ubi dicit: Separa subtile à grosso, rarum à spisso, & quando habueris aquam ex aëre, aërem ex igne, ignem ex terra, tunc habes plenam artem: Nisi hoc inquam intelligas, parum aut nihil efficies in opere meo. *Pupilla alchym. pag. 298. Pluribus hæc probare non hujus loci est, sufficit igitur nobis pauca hæc quasi per anticipationem, libris sequentibus de hac veritate fusiùs tractaturis.*

7. Nomen (Ignis Gehennæ) menstrui Trimosini menstruorum mercurialium proprium esse & commune. Argentum enim vivum calidissimæ, imò igneæ naturæ esse affirmant adeptorum plurimi; pauci negant, pro metallo id frigidissimo habentes.

Ex affirmantibus ipse celsus fuit Paracelsus, inquiens: Compertum habemus, mercurium interiùs caloris maximi esse, & nulla ratione aliâ quàm frigore maximo coagulari posse. *Libro.6. Archid. magis.* Quotquot mercurium humidæ frigidaque naturæ esse judicant, aperto errore victi sunt, quia est de sua natura summè calidus & humidus; cujus occasione semper & perpetuò fluit. Nam si humidæ frigidaque naturæ esset, aquæ congelatæ similitudinem haberet, sempèrque durus & solidus existeret, ignisque calore ut alia metalla, ipsum liquefieri foret necesse, quo quidem non indiget, cum liquationem & fluxum habeat ex proprio calore sibi naturaliter insito, qui tenet ipsum in fluxu perpetuo, vivumque facit, ut nec mori neque congelari queat. *Cælum phil. §. de calore merc. pag. 124.* Nullum huic liquefactioni (*fluxui argenti vivi*) multò minus ejus origini potest inveniri nomen, quo vocetur, & quia calor nullus tam vehemens, qui huic æquiparari possit, Ignis Gehennæ illi comparari debet. *Cælum philos. can. 1. 121.*

Basilius idem docuit, inquiens: Quoniam mercurio igneus spiritus sulphuris incorporatus est invisibiliter, ideò sese in fluxu conservat, neque coagulari potest, &c. Mercurius enim merus est ignis, unde à nullo igne comburi potest, nullus ignis ipsum attingit, ut ipsum prorsus destruat, aut enim, &c. *Carrus Triumph. Antimonii 40.*

Et

Et Sendivogius: Ego ipse mercurius ignis sum, &c. spiritus meus & spiritus ignis amant se, & quoad potest, unus comitatur alterum, &c. si quis ignem cordis mei noverit, vidit ignem cibum meum esse, & quo diutius ignem spiritus cordis mei comedit, pinguior erit, cujus mors postea vita omnium rerum est, &c. ignis sum intus, ignis mihi cibus est. Dialog. mercurii pag. 515. Volum. 4. Th. Chym.

Ripleus per res calidissimas Lullii, (menstruum vegetabile acuentes, sine quarum virtute, non fit sufficiens dissolvere metalla nisi longo tempore) mercurium intellexit: Cogor, inquit, dicere, quod hæc omnia, quæ Raymundus loquutus est (de rebus calidissimis) cooperta & tecta sunt pallio philosophiæ, nam animus illius est, ut dissolutio fiat cum spiritu vini, sed intentio quoque illius est, quod in hoc spiritu (vini phil.) habeatur aliud menstruum resolubile, quod solummodo ex genere metallorum est. Medul. phil. p. 168. Est enim aqua Raymundina, de qua Maria prophetissa sic: Fac aquam tuam, sicut aquam currentem ex duabus Zaiboth (mercuriis) minerali & vegetabili divinitus elaboratam, hoc est, simul circulatam in cristallinam aquam, &c. quia, ut dicit Raymundus. Cum fit in mercurio punctum igneitatatis, cujus potentia fit dissolutio, oportet, ut hoc animetur aqua mercurii vegetabilis, aliàs dissolvere rem nullam potest. Et hæc est aqua habens omnia illa, quibus indiges, & virtute ejus reformantur margaritæ. Et hæc aqua vegetabilis composita, ratione mercurii (mineralis) dissolvit statim omne corpus; & ratione vegetabilitatis (menstrui vegetabilis) suæ, revivificat omne corpus; & ratione suæ attractivæ virtutis (symbolicæ naturæ) facit oleum de omni corpore, & mercurius trahit ad se suum simile, scilicet mercurium corporis. De hac aqua dicit Raymundus in Compendio Art. Transm. ad Regem Robertum. Noveris, o Rex serenissime, nostrum lapidem non nisi ex solo argento vivo fieri, scilicet ex vegetabili & minerali componi. Et ideò antiqui philosophi dixerunt, lapidem non componi nisi ex una re sola, hoc est, argento vivo. Vltic. pag. 345.

Propter hanc argenti vivi igneam naturam, aquæ mercuriales dictæ sunt ignes Gebennæ. Ob aquam mercurialem, specificum corrosivum dictum fuit à Paracelso Ignis Gebennæ. Libro de specif. pag. 29. Circulatam majus ex mercurio præparatum

vocat ignem viventem, summum ignem, & cœlestem ignem.

Si in actum deducere vis, *inquit, (vitam occultam antimonii in ejus regulo)* oportet ut illam vitam suscites cum suo simili igne vivente vel aceto metallico, in quo igne à pluribus philosophis multifariam processum fuit. Quoniam verò in fundamento consenserunt, omnes ad scopum destinatum pervenerunt, &c. Ignis tamen ille seu corporalis vita in mercurio vulgi multò perfectior ac sublimior reperitur, quod manifestè suo fluxu testatur, esse nempe in eo summum ignem, cœlestemque vitam absconditam; quapropter quicumque metallicum suum cœlum (*arcanum lapidis sive antimonii*) ad summum graduarere cupit, & in actum reducere, ipse debet primò ex corporali vita (*mercurio vulgi*) primum Ens liquidum tanquam cœlestem ignem, quintam essentiam & acerrimum acetum metallicum extrahere, &c. *Libro X. Archid. cap. 6. pag. 39.*

Ex negantibus, qui mercurium frigidae naturæ esse statuunt, est imprimis tam doctrinà quàm genere illustris Bernhardus, dum dicit: Cùm ipse mercurius componatur ex quatuor elementis, calefactis igitur istis à communibus & generalibus, per suum proprium motum naturalis calor excitatur, ab ejusmodi motione pariter ignis & aër existentes in mercurio moventur & sensim elevantur, cum digniora sint elementa, quàm aqua & terra mercurii, nihilominus humiditas & frigiditas dominantur; &c. Libr. Alchym. pag. 766. Volum. 1. Theat. Chym. Argentum vivum cum sit frigidissimum potest reddi calidissimum brevi tempore, & eodem modo temperatum potest fieri cum temperatis subtilissimo artis ingenio. Epist. ad Thomam pag. 57. Art. aurif. Notatur porro Arnoldus de Villa nova dixisse libro, quem Rosarium nominavit, quòd mercurius crudus, id est, argentum vivum, quod suà naturà sit frigidum & humidum, per sublimationem efficiatur calidum & siccum, deinde per revivificationem fiat calidum & humidum simile complexionì humanæ, &c. Ubi dicit: Ille Arnoldus quamvis in aliis scientiis fuerit reverendus Doctor & ingeniosus, in hac tamen arte fortè experimenta sine causarum doctrina tractavit.

Quòd autem in prima purgatione spiritum crudum (*argentum vivum*) à minoribus mineralibus salsuginosis sublimari dicit, & quod ipse mercurius, qui suà naturà frigidus est & humidus, efficiatur pulvis naturà calidus & siccus, ut ait;
hoc

hoc quidem operi nostro philosophico nihil prodest. Sed posito, quòd ex mercurio talem faciat pulverem, qualem dicit, utpote per sublimationem à sulfuginosis exsiccatum & calidum: Illæ tamen purgationes vanæ sunt & impertinentes, imò nocivæ ad opus nostrum perficiendum, &c. Et si instando dicatur, quòd sicut per scoriarum mercurii purgationes, dictus Arnoldus sublimando exsiccat; sic etiam, ut dicit Thoma, per revivificationem ipsum humectavit, & ipsum mercurium reddidit calidum & humidum, conformem suo (*humano*) corpori in natura. Hoc quidem non obstat, mi Doctor reverende, nec veritatem artis philosophicæ impugnat, imò magis error in arte naturali apparet. Nam, ut clarum est, Arnoldus docet, (si sonum verborum spectes) mercurium sic exsiccatum per aquam ferventem, in quam projicitur, revivificari, & dicit effici calidum & humidum, cum primùm sublimatus esset calidus & siccus. Sed quis verè philosophus diceret, mercurium vel aliud metallorum per aquam simplicem, quantumvis calidam & ferventem, internâ qualitate in natura mutari, sed humiditatem sibi naturalem acquirere, & sic revivificari? Nihil ergo in hac revivificatione acquirit mercurius, propterea quòd aqua communis ipsum non decoquit, nec alterat: Quia ipsum non intrat, nec ingreditur, & quod non intrat & ingreditur, non alterat; quia omne alterandum primò est permiscendum. Potest siquidem talis aqua quasdam scorias supernatantes in mercurio abstergere ab eodem, sed novam qualitatem illi infundere non potest. Qualem enim naturam mercurius retinuit in pulverem redactus & mortificatus per sublimationes, talem omninò naturam servabit per aquam revivificatus. Hoc autem in reverentiam & honorem dicti Arnoldi dictum esse volo: Sed naturæ veritatem & experimentum contemplor & defendo. *Circa finem Epistolæ ad Thomam.*

Verùm quicquid sit, prudentiæ nostræ est, nullis adhaerere opinionibus cujuscunque etiam sint authoritatis, sed veritati soli. Quo respectu argentum vivum neque frigidum nec calidum esse dicimus, eò tamen quod sit facilioris dissolutionis, quàm cætera metalla, huic generi menstruorum esse aptissimum; Aquas verò mercuriales inde præparatas, ex libertate chymica, ignes Gehennæ dici posse, quamvis adepti præter has aquas etiam alia men-

Quinto

strua ignem infernalem nominaverint, cujusmodi est acetum acerrimum Ripley in sexto genere. Quod verò Arnoldus Lullii magister de sua argenti vivi reductione in primam materiam sive essentiam, non satis intellectus frustra que notatus fuerit à Bernhardo per aquam ferventem, communem bullientem intelligente, sequentia probant ex ipso textu deprompta argumenta. Arnoldus librum secundum Rosarii sui divisit in quatuor opera principalia, scilicet solvere, abluere, reducere & figere. Uti patet ex cap. 1. prædicti libri. De primo opere, videlicet lapidis dissolutione cap. 2. ita: Lapidem siccum & grossum (aurum vel argentum) dissolvere oportet in argentum vivum, ut in suam reducatur materiam primam. Et hoc totum solum fit per argentum vivum, eò quòd ipsum solum habet solem & lunam ad suam materiam vel materiam primam redigere. Sed quia argentum vivum habet in se sæculentiam terream, & adustibilem absque inflammatione & aqueitatis substantiâ, necesse est superflua demere, & absentia supplere, si plenam medicinam volumus. Terrenam autem sæculentiam oportet omninò per sublimationem demere, &c. Hanc mercurii sublimationem vel depurationem describit sequenti capite tertio. Ingenium (modus) igitur ipsius terreæ substantiæ superflue remotionis est, ipsum semel vel bis sublimare à vitro (vitriolo olim sic dicto) & sale, donec ipsius albissima sumatur substantia. Cum verò albissima ascenderit, projice in ferventi aqua, donec redeat in argentum vivum. Post tolle ab eo aquam, & operare cum eo, quoniam non est bonum operari cum ipso, nisi prius hoc modo purgetur, unde dicit Avicenna: Primum incipere est, ut sublimetur mercurius, postea solve eum, ut redeat in primam materiam suam, & sublima totum. Tunc in hoc mercurio mundo mitte corpora munda æquali lance librata, &c.

Si sonum verborum spectemus, Bernhardus merito suâ longa argumentatione correxit Arnoldum; sed si sensum verborum, hic nihil est correctione dignum. Aqua fervens, menstrui Arnoldini nomen, est summum istud & ferè unicum, quod in tota libri practica occultatum est ab Arnoldo, quod si manifestasset, totam secretiorem Chymiam prostitisset. Quod verò non communem intellexerit aquam ferventem probatur sequentibus.

1. *Aurum vel argentum dissolvendum est in argentum vivum sive materiam primam, primum Ens, essentiam, &c. per argentum vivum non vulgi, sed philosophicè præparatum. Nihil aurum reducit in primam materiam, quàm prima materia, uti hic prima materia mercurii vulgi, mercurius mundus sive mercurius mercurii. Regulam habent adepti, quòd prima materia primam materiam præparet: Itaque sicut mercurius mercurium, essentia essentiam, & magisterium magisterium; ita mercurius philosophorum solis vel lunæ, seu primum Ens, Essentia, &c. præparari non potest nisi mercurio philosophorum, primo Ente seu Essentiâ quadam; quare in hoc recepto intelligimus per aquam ferventem, mercurii essentiam, minimè vero communem aquam calidam.*

2. *Argentum vivum mundum, sive prima materia mercurii per aquam ferventem confecta ex argento vivo sublimato, mercurius currens esse nequit, quoniam in forma liquoris est. Nam,*

Primò, Dissolutio auri cum mercurio mundo facta filtranda est. Vice post vicem contere, & imbibe, & coque in balneo, post destilla per filtrum quousque transeat ipsum (scilicet dissolutum metallum in menstruo. cap. 3.)

Secundò, In auri dissolutione tinctura tantùm extrahitur relicto corpore. Esto, longanimis, inquit, & non festinanter extrahas tincturam, nec festinanter aut velociter quæras perficere, quia primus error in hac arte est festinatio, &c. Corpora soluta ad naturam spiritûs sunt redacta, & nunquam separantur, sicut nec aqua mista aquæ, quippe quia natura naturâ lætatur, quum sponsa cum sponso copulatur; quæ verò non dissolvuntur, non habent partes subtiles, nisi mollificentur. Ideò charissime, indiges, ut in dissolutione lapidis labores, scilicet partes suas puriores disgreges ab ipsis, ut gravioribus partibus abjectis opus cum levioribus perficiatur. Cap. 3.

Tertiò, Mercurius sive prima materia auri, mercurio mundo præparata liquida etiam est. Cap. 3. Principium operis nostri est dissolvere lapidem nostrum (aurum vel argentum) in mercurium vel in aquam mercurialem cap. 4. non mirum ergò si mercurius per aquam ferventem præparatus dicatur aqua: Ex-

pedit, *inquit*, corpora solvere per aquam, id est, per argentum vivum. *cap. 3.*

Quartò, Quoniam ab omni re extrahit oleum. Pone, inquit, super substantiam corporis, cujus oleum extrahere voveris, purissimi mercurii tantum, ut superemineat quatuor digitis vel plus, quod melius est, deinde accende sub eo ignem lentum; donec videris ejus oleum, id est, aërem, paulatim ascendere seu elevari super mercurium; collige eum cautè, & serva seorsum, &c. cap. X.

3. Processus hic Arnoldi ordinarius est, & modus separationis elementorum dictus ab Adeptis, qui absque menstruo vel vegetabili vel minerali non confici potest.

4. Aqua fervens apud Adeptos nomen usuale menstrui est. Dissolve, inquit Lullius, solem purissimum in aqua sua ferventi, postea separa phlegma, & remanebit sol inferius, &c. Codicill. cap. XLIII. pag. 203. Iste ignis comburit aurum magis quàm ignis elementalis, quia continet in se calorem naturæ terrestris, & resolvit sine aliqua fortitudine (vi, effervescentia, vel corrosione) quod non potest facere ignis communis, ideo tibi præcipimus, quod de rebus magis calidis, quas habere poteris, facias magisterium; & habebis aquam calidam, quæ resolvit omnem rem fortem. Vade mecum, pag. 272.

Quam phraseologiam ipse non nescivit Bernhardus, ex Merrieno: Qui scitote, inquit, nostrum Latonem esse rubeum, sed inutilis nobis existit, usque dum albus fiat. Scitote etiam aquam tepidam (calidam, ferventem, unius menstrui synonyma) penetrare ac albificare, quemadmodum ipsa est (alba) & ignem humidum vaporosum omnia operari; rursus Bendegid, Johannes Mehungus & Haly: Vos qui dies & noctes quærentes, vestras dilapidatis pecunias, facultates & opes vestras consumitis, atque tempus, inutiliter torquetis ingenia vestra circum librorum subtilitates, admonitos ex charitate volo, per compassionem, velut pater motus erga filium, ut, inquam, albificetis Latonem rubeum per aquam albam suffocatam & tepidam, cæterum frangite tot sophisticos libros, tot regimina, tantasque subtilitates relinquite; mihi credite, ut bene sit vobis. Libr. Alchym. 77a.

5. Ar.

5. *Arnoldi aquam ferventem fuisse menstruum aliquod vegetabile simplex probatur ex nigredine dissolutionis ; collige, inquit, ad partem supereminens nigrum, quoniam illud est oleum ac verum dissolutionis signum, quia quod est solutum, pervenit ad sublimitatis finem, unde separatur ab inferioribus ascendens sursum, & petens altiora loca.*
cap. 3. Rosarii.

Hæc autem salvâ reverentiâ & honore Bernardi dicta volumus ; veritatem & Arnoldi experimentum contemplamur & defendimus.

IX. Genus.